

paa, at medens Forholdene i 1921 var saaledes, at Laanet blev 13 200 Kr. og Tilskuddet 6 600 Kr., var Forholdet i 1922 det, at Laanet kom op paa 15 000 Kr., medens Tilskuddet gik ned til 3 000 Kr., og for 1923 vil Forholdet, hvis de nu fastsatte Regler fastholdes, blive det, at Laanet bliver paa 18 000 Kr. af en Laaneværdi paa 20 000 Kr. Det er altsaa ganske rigtigt, at medens et Brug, der blev oprettet i Sommeren 1921, kun har 13 200 Kr. at forrente, har et Brug, der er oprettet i 1922, en Kapital af 15 000 Kr. at forrente, og et Brug, der er oprettet i 1923, vil maaske faa 18 000 Kr. at forrente.

Jeg indrømmer, at dette kan se uheldigt ud, men de Herrer, der har kritiseret, overser en Ting, og det er det, at selve Laaneværdien relativt er blevet større. Hvis man fra Ministeriets Side og Finansudvalgenes Side havde ønsket at give Adgang til at oprette lige store Brug i de tre Aar, der her er paa Tale, vilde den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem fremdrog, at sætte et fast Laanebeløb og saa lægge Tilskuddet til og formindske det, efterhaanden som Byggeomkostningerne blev mindre og mindre, have været den rigtige. Men i de Forhandlinger, der har været ført i Finansudvalget, har vi været enige om, at det var ønskeligt, at disse Brug blev noget større, saaledes at vi ikke formindskede Laaneværdiens Sum med det samme Beløb, som vi formindskede Tilskuddet med. Der er givet Lejlighed til, at man i 1922 har kunnet oprette noget større Brug end i 1921, det vil sige skaffe sig et større Jordareal. Det var ogsaa Mening, at hvis den Forudsætning holdt Stik, at Byggeomkostningerne atter gik ned i 1923, skulde der kunne skaffes endnu større Areal til Brugene i 1923, saaledes at vi efterhaanden kom til at oprette større Brug. Det forekommer mig da, at det er rimeligt, at der af saadanne større Brug kræves større Rente-beløb, ellers er der ingen Retfærdighed i Forholdet.

Lad mig i denne Forbindelse bemærke, at de Regler, der er givet for Laan i 1923, hvor Tilskud slet ikke finder Sted, maaske bør ændres. Jeg siger udtrykkelig „maaske“. Jeg for mit Vedkommende har ikke været i Stand til endnu at tage endelig Stilling dertil. Men jeg skal dog oplyse, at jeg har modtaget en Henvendelse fra en Del af Amtskommissionernes Formænd, der paa-peger, at det vilde være urigtigt, naar man i 1922 har givet et Byggetilskud paa 3 000, helt at lade det falde bort for 1923, idet der ikke er nogen som helst Udsigt til, at

Byggeomkostningerne for saadanne Brug vil blive 3 000 Kr. lavere i 1923 end i 1922, og det var jo Forudsætningen for, at vi helt har ladet Tilskuddet bortfalde. Jeg tror, at der desværre er al Sandsynlighed for, at Kommissionernes Formænd har Ret i deres Betragtning, og det er da muligt, at der maa ske Ændringer her, Ændringer, der naturligvis ikke kan ske uden Finansudvalgenes Samtykke. Men foreløbig vil det ikke være nødvendigt at træffe Bestemmelse i saa Henseende. Skulde dette Tilskud blive gennemført, vil det i alt Fald kun betyde en betydelig Forbedring for dem, der allerede har indsendt deres Ansøgninger, det vil ikke være en Forværring fra de Regler, der allerede er givet.

Det ærede Medlem Hr. Olufson ønskede Oplysning om Salgsprisen for den Jord, der i 1921—22 er anvendt til Udstykning. Jeg skal her oplyse, at disse Oplysninger er indkaldt, som ogsaa det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, og er under Bearbejdelse i Statistisk Departement, saaledes at jeg haaber senere at kunne tilfredsstille det ærede Medlems Trang til Oplysning i saa Henseende. Det samme ærede Medlem udtalte en meget stærk Misbilligelse af, at Kontorchef H. Q. Larsen har offentliggjort sit Forslag til Hedekommissionen i Planteavlsudvalgets Aarsberetning. Jeg er ikke uenig med det ærede Medlem i, at det er uheldigt, at dette Forslag er offentliggjort et Sted, hvor det er revet ud af sin Sammenhæng, i Stedet for at findes paa det Sted, hvor det hører hjemme, nemlig i Kommissionsbetænkningen. For saa vidt er jeg ganske enig med det ærede Medlem. Men det ærede Medlem glemte at oplyse om Grunden dertil, som er den, at Kommissionen selv har vedtaget — det findes i Betænkningen Side 12 —, at det paagældende Forslag skulde offentliggøres ikke i Betænkningen, men i Aarsskriftet fra Planteavlsudvalget. Det under mig derfor, at det ærede Medlem vil kritisere denne Afgørelse, eftersom han selv som Medlem af Kommissionen har været med til at vedtage, at Offentliggørelsen netop skulde finde Sted paa den Maade. Han har i alt Fald uden noget som helst Forbehold underskrevet den Betænkning fra Kommissionen, hvor der paa det nævnte Sted staar, at Kontorchefens Forslag skal offentliggøres et andet Sted. Jeg tror, det maa anses for at være usædvanligt, at man kritiserer en Afgørelse, som man selv har været med til andetsteds at fatte.

Det ærede Medlem Hr. Olufson udtalte endvidere sin Forbavselse over, at Tilskud